

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Перший проректор
Шинкарик М.І.

2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Управління соціальними змінами та проектами»
ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань 23 – «Соціальна робота»
спеціальність 231 – «Соціальна робота»
освітньо-наукова програма «Соціальна робота та соціальна політика»

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	1	1	30	15	5	4	96	150	1	

Тернопіль – ТНЕУ
2018

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Управління соціальними змінами та проектами»

1. Опис дисципліни «Управління соціальними змінами та проектами»

Дисципліна “Управління соціальними змінами та проектами”	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	галузь знань 23 – «Соціальна робота»	Статус дисципліни- <i>обов'язкова</i> Мова навчання – <i>українська</i>
Кількість залікових модулів – 3	спеціальність 231 – «Соціальна робота», освітньо-наукова програма «Соціальна робота і соціальна політика»	Рік підготовки: Денна – 1 Семестр: 1
Кількість змістових модулів – 3	Ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: <i>Денна – 30 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 15 год.</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота <i>Денна – 96 год.</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 5 год.</i>
Тижневих годин – 10 з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання дисципліни «Управління соціальними змінами та проектами»

2.1. Мета вивчення дисципліни

«Управління соціальними змінами та проектами» є базовою навчальною дисципліною у професійній підготовці спеціалістів з спеціальності «Соціальна робота».

Навчальний курс «Управління соціальними змінами і проектами» є синтетичним, його вивчення базується на концепціях і поняттях теорії управління, організаційної поведінки, системного аналізу. Він передбачає ґрунтовне багатовекторне вивчення майбутніми фахівцями теоретичної та методологічної бази даного напрямку діяльності. У процесі навчання студенту надаються теоретичні знання з методології управління соціальними змінами і проектами та практичні навички реалізації проектних рішень у житті.

Метою дисципліни є формування у студентів необхідних теоретичних знань і практичних навичок з методології управління соціальними змінами і

проектами, яка є перспективним напрямком розвитку теорії управління і набуває все більшого поширення в усіх сферах діяльності, а також опанування відповідного інструментарію для успішного управління соціальними змінами і проектами різних типів та видів.

2.2. Завдання вивчення дисципліни.

У результаті вивчення навчальної дисципліни магістрант повинен:

- **знати:** теоретико-методологічні та дослідно-праксеологічні особливості процесу управління у соціальній сфері;
- **вміти:** використовувати на практиці як універсальні так і специфічні моделі, методи й технології державного управління у соціальній сфері;
- **нормувати:** міжнародну та вітчизняну нормативно-правову бази, що регламентують професійну діяльність у сфері державного управління у соціальній сфері.
- **цінувати:** гуманістичні ідеї та ідеали, що відображені в принципах управління у соціальній сфері: соціальної справедливості, гуманізму, рівноправності, солідарності, толерантності тощо.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

Здатність до аналізу нормативно-законодавчих актів в контексті соціальної політики. Здатність до моніторингу та оцінки стану соціального проекту, програми, що реалізуються. Здатність до оволодіння навичками науково-дослідницької, організаційно-адміністративної, а також методичної діяльності з розробки і реалізації соціальних програм. Здатність планувати та здійснювати соціальні дослідження з метою виявлення й аналізу соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: психологія професійної креативності, психологія соціального впливу, соціальний менеджмент, конфліктологія, соціально-психологічне консультування, технології соціально-психологічної роботи, методологія наукових досліджень.

Раніше здобуті результати навчання: застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності; критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження; демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності; визначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів, у тому числі методи математичної статистики; самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

2.5. Результати навчання.

1. Володіти процедурою і технікою застосування нормативно-законодавчих актів в контексті соціальної політики.
2. Здійснювати моніторинг та оцінку стану соціального проекту, програми, що реалізуються.
3. Здійснювати моніторинги інновацій шляхом оцінювання нововведень в соціальній роботі.
4. Володіти навичками науково-дослідницької, організаційно-адміністративної, а також методичної діяльності з розробки і реалізації соціальних програм.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I.

Тема 1. Концепція та загальна характеристика «Управління соціальними змінами та проектами».

Поняття про «проект» і «процес». Сутність і передумови розвитку управління проектами. Взаємозв'язок управління проектами й управління інвестиціями. Перспективи розвитку управління соціальними змінами та проектами. Проблеми управління соціальними проектами в Україні.

[2, 3, 10, 12, 15, 18, 24].

Тема 2. Основи управління соціальними змінами та проектами.

Класифікація базових понять управління соціальними змінами та проектами. Мета й стратегія проекту. Результат проекту. Структуризація проекту.

[1, 4, 8, 13, 14, 17].

Тема 3. Організаційні структури управління соціальними змінами та проектами.

Загальні принципи побудови організаційних структур управління проектами. Організаційні структури проекту і його зовнішні впливи. Сучасні методи та засоби організаційного моделювання проектів.

[5,8, 9, 12,16, 24].

Змістовий модуль II.

Тема 4. Організація офісу проекту та основні форми його фінансування.

Сутність і завдання проектного офісу. Основні напрямки роботи проектного офісу. Проектне фінансування. Джерела та організаційні форми фінансування проектів. Організація проектного фінансування. Проектна документація.

[5, 6, 9, 11,16,].

Тема 5. Експертиза соціального проекту.

Поняття і види експертизи проектів. Порядок проведення експертизи проектів. Оцінка ефективності інвестиційних проектів.

[5, 9, 12,16, 25].

Тема 6. Правова регламентація процедури укладання договорів щодо реалізації соціальних проектів.

Конкурентні способи укладання договорів, що опосередковують реалізацію соціальних проектів. Неконкурентні способи укладання договорів, що опосередковують реалізацію проектів. Способи забезпечення виконання зобов'язань, пов'язаних з реалізацією проектів.

[5, 12, 20, 23].

Змістовий модуль III.

Тема 7. Функції управління соціальними проектами.

Планування соціального проекту як складова управління соціальними змінами та проектами проектами. Управління вартістю проекту. Контроль проекту. Завершення проекту.

[5, 9, 12, 20].

Тема 8. Управлінські роботи над соціальними змінами та проектами.

Сутність робіт, взаємозалежність їх обсягів, тривалості й вартості. Методичні підходи до оцінки стану і ходу виконання робіт. Раціоналізація часу виконання робіт за соціальним проектом. Управління продуктивністю праці за проектом та форми її контролю.

[7, 17, 21, 25].

Тема 9. Управління проектними ризиками та змінами.

Поняття ризику та невизначеності. Сутність проектного ризику. Причини виникнення та класифікація проектних ризиків. Управління проектними ризиками.

[5, 9, 12, 20].

КЛЮЧОВІ ПОНЯТТЯ:

Соціальне управління, управлінська модель, стратегія, тактика, методологія управління, команда спеціалістів, соціальна зміна, соціальний проект, принципи, методи та технології управлінської діяльності, суб'єкти та

об'єкт соціального управління, якість та ефективність управління соціальними змінами і проектами, параметри та критерії оцінювання ефективності соціальних проектів.

**4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Управління у соціальній сфері»
денна форма навчання**

Перелік тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Само-стійна робота	Індивідуальна робота	Контрольні заходи
<i>Змістовий модуль I.</i>					
Тема 1. Концепція та загальна характеристика «Управління соціальними змінами та проектами».	4	1	10	1	
Тема 2. Основи управління соціальними змінами та проектами.	2	1	10		
Тема 3. Організаційні структури управління соціальними змінами та проектами.	2	1	10		
<i>Змістовий модуль II.</i>					
Тема 4. Організація офісу проекту та основні форми його фінансування.	4	1	10	1	
Тема 5. Експертиза соціального проекту.	4	1	10	1	
Тема 6. Правова регламентація процедури укладання договорів щодо реалізації соціальних проектів.	2	1	10		M1
<i>Змістовий модуль III.</i>					
Тема 7. Функції управління соціальними проектами.	2	2	10	1	
Тема 8. Управлінські роботи над соціальними змінами та проектами.	6	4	13	1	M2 (РКР)
Тема 9. Управління проектними ризиками та змінами.	4	3	13		M3(КПІЗ)
Разом	30	15	96	5	

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття № 1

Тема. Концепція та загальна характеристика «Управління соціальними змінами та проектами».

Питання для обговорення:

1. Поняття про «проект» і «процес».
  2. Сутність і передумови розвитку управління проектами.
  3. Взаємозв'язок управління проектами й управління інвестиціями.
  4. Перспективи розвитку управління соціальними змінами та проектами.
  5. Проблеми управління соціальними проектами в Україні.
- [2, 3, 10, 12, 15, 18, 24].

Практичне заняття № 2

Тема. Основи управління соціальними змінами та проектами.

Питання для обговорення:

1. Класифікація базових понять управління соціальними змінами та проектами.
  2. Мета й стратегія проекту.
  3. Результат проекту.
  4. Структуризація проекту.
- [1, 4, 8, 13, 14, 17].

Практичне заняття № 3

Тема. Організаційні структури управління соціальними змінами та проектами.

Питання для обговорення:

1. Загальні принципи побудови організаційних структур управління проектами.
  2. Організаційні структури проекту і його зовнішні впливи.
  3. Сучасні методи та засоби організаційного моделювання проектів.
- [5,8, 9, 12,16, 24].

Змістовий модуль II.

Практичне заняття № 4

Тема. Організація офісу проекту та основні форми його фінансування.

Питання для обговорення:

1. Сутність і завдання проектного офісу.
2. Основні напрямки роботи проектного офісу.
3. Проектне фінансування.
4. Джерела та організаційні форми фінансування проектів.
5. Організація проектного фінансування.

6. Проектна документація.
[5, 6, 9, 11,16,].

Практичне заняття №5

Тема. Експертиза соціального проекту.

Питання для обговорення:

1. Поняття і види експертизи проектів.
  2. Порядок проведення експертизи проектів.
  3. Оцінка ефективності інвестиційних проектів.
- [5, 9, 12,16, 25].

Практичне заняття №6

Тема. Правова регламентація процедури укладання договорів щодо реалізації соціальних проектів.

Питання для обговорення:

1. Конкурентні способи укладання договорів, що опосередковують реалізацію соціальних проектів.
  2. Неконкурентні способи укладання договорів, що опосередковують реалізацію проектів.
  3. Способи забезпечення виконання зобов'язань, пов'язаних з реалізацією проектів.
- [5, 12, 20, 23].

Змістовий модуль III.

Практичне заняття №7

Тема. Функції управління соціальними проектами.

Питання для обговорення:

1. Планування соціального проекту як складова управління соціальними змінами та проектами проектами.
  2. Управління вартістю проекту.
  3. Контроль проекту.
  4. Завершення проекту.
- [5, 9, 12, 20].

Практичне заняття №8

Тема. Управлінські роботи над соціальними змінами та проектами.

Питання для обговорення:

1. Сутність робіт, взаємозалежність їх обсягів, тривалості й вартості.
  2. Методичні підходи до оцінки стану і ходу виконання робіт.
  3. Раціоналізація часу виконання робіт за соціальним проектом.
  4. Управління продуктивністю праці за проектом та форми її контролю.
- [7, 17, 21, 25].

Практичне заняття №9.

Тема. Управління проектними ризиками та змінами.

Питання для обговорення:

1. Поняття ризику та невизначеності.

2. Сутність проектного ризику.
  3. Причини виникнення та класифікація проектних ризиків.
  4. Управління проектними ризиками.
- [5, 9, 12, 20].

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Комплексне практичне індивідуальне завдання виконується студентами у формі письмової науково-дослідної розробки (реферативної доповіді, тез публікації, тематичного проекту чи програми, перспективного плану, графічної розробки теоретико-методологічної моделі або складання тематичного глосарію).

Форма контролю – участь в обговоренні тем із обраної проблематики, виконання практичних завдань щодо вирішення змодельованих ситуацій, написання і захист перед групою КПЗ.

Тематика КПЗ із дисципліни «Управління соціальними змінами та проектами»:

1. Історія і загальні засади управління соціальними проектами.
2. Управління забезпеченням якості соціального проекту.
3. Характеристика системного управління якістю соціального проекту.
4. Визначення та класифікація торгів за проектами.
5. Формування і розвиток проектної команди.
6. Програмне забезпечення процесу управління проектом.
7. Інвестиційні дослідження та фінансування соціального проекту.

7. Самостійна робота

№ п/п	Тематика	К-сть годин
1	Концепція та загальна характеристика «Управління соціальними змінами та проектами».	10
2	Основи управління соціальними змінами та проектами.	10
3	Організаційні структури управління соціальними змінами та проектами.	10
4	Організація офісу проекту та основні форми його фінансування.	10
5	Експертиза соціального проекту.	10
6	Правова регламентація процедури укладання договорів щодо реалізації соціальних проектів.	10
7	Функції управління соціальними проектами.	10
8	Управлінські роботи над соціальними змінами та проектами.	13

9	Управління проектними ризиками та змінами.	13
Разом:		96

Самостійна робота студентів має на меті формування пізнавальної активності студентів, засвоєння ними основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості студентів тощо.

У процесі самостійної роботи студенти мають оволодіти вміннями та навичками:

- організації самостійної навчальної діяльності;
- самостійної роботи в бібліотеці з каталогами;
- праці з навчальною, навчально-методичною, науковою, науково-популярною літературою;
- конспектування літературних джерел;
- роботи з довідковою літературою;
- опрацювання статистичної інформації;
- написання рефератів з проблем курсу.

8. Тренінг з дисципліни

Організація і проведення тренінгу (4 год.)

із дисципліни «Управління соціальними змінами та проектами»

Тематика: тренінг з формування лідерських якостей та ефективного управління командою.

Мета: підвищити ефективність роботи лідерів через розвиток їхніх власних лідерських якостей і умінь створювати міцну команду, розвивати її потенціал, мотивувати її для досягнення цілей.

Завдання тренінгу:

- отримати уявлення про основні аспекти лідерства та управління командою;
- знання правил роботи лідера з його послідовниками;
- оволодіти основними техніками та інструментами впливу лідера на команду;
- оволодіти інструментами створення та розвитку команди, яка працюватиме;
- оцінити свої лідерські якості та скласти план розвитку.

Навчальний формат: навчання відбувається у живій динамічній формі. Відношення теорії до практики – 30% на 70%. Різноманіття методів роботи – кейси учасників, тестування, робота в групах, багато показових бізнес-ігор. Теоретичні блоки, як правило, слугують в якості висновку після розіграних ситуацій. В кінці кожного навчального модуля учасники отримують домашнє

завдання для тренування застосування вивченого матеріалу в робочому оточенні.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Управління соціальними змінами та проектами» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КПЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;
- залік;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Управління соціальними змінами та проектами» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Для заліку

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПЗ, враховуючи поточне опитування + залік)
30%	40%	30%
6 тиждень	10 тиждень	12 тиждень

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій	1-10
2.	Електронний варіант практичних занять	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Конституція (Основний Закон) України. – К. : Наукова думка, 2007. - С. 17
2. Послання Президента України до Українського народу // Урядовий кур'єр. - № 101 від 05 червня 2010 р.
3. Соціальна політика: Навч. посіб. / За ред. Н.А.Волгіна. - М.: Экзамен, 2003. - С. 8.
4. Головатий М.Ф., Панасюк М.Б. Соціальна політика і соціальна робота: Термінол.-понят. слов. - К.: МАУП., 2005. - С. 434.
5. Партин Г.О. Оцінка концепції управління втратами суб'єктів господарювання // Регіон. політика. - 2008. - № 2. - С. 44-51.
6. Кудряченко А. Самостійність територіальних громад: проблеми і шляхи досягнення. Україна: стратегічні пріоритети, аналітичні оцінки. - К.: НІСД, 2006. - С. 87-94.
7. Социальная политика: Учебник / Под. общ. ред. д. е. н., проф. Н.А. Волгина. - М.: Экзамен, 2004. - С. 72-84.
8. Шамхалов Ф. Основы теории государственного управления: Учеб. для вузов. - М.: Экономика, 2003. - С. 236-518.
9. Битяк Ю.П., Зуй В.В. Адміністративне право України. - Х.: Прогрес, 1996. - С. 186.
10. Політологічний енциклопедичний словник: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. - К.: Генеза, 1997. - С. 97.
11. Білоус В.С. Синергетика і самоорганізація в економічній діяльності: Навч. посіб. - К.: КНЕУ, 2007. - С. 201- 377, 300-377, 123-126.
12. Державне управління: Навч. посіб. / За ред. А.Ф.Мельник. - К.: Знання, 2004. - С. 300-342.
13. Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б. Современный экономический словарь. - М.: Инфра-М, 2001. - С. 320.
14. Скрипник О. Соціальна, правова держава в Україні: проблеми теорії і практики. - К.: Інститут держави і права імені В.М.Корецького НАН України, 2000. - С. 127-202.
15. Україна: стратегічні пріоритети, аналітичні оцінки 2006. - К.: НІСД, 2007. - С. 380-455.
16. Авер'янов В.Б., Крупчан О.Д. Виконавча влада: конституційні засади і шляхи реформування. - Х.: Наука, 1998. - С. 30-40.

17. Адміністративне право: сучасний стан і напрями реформування: Матеріали Першої наук.-практ. конф., 18-21 черв. 1998 р. - Л., 1998. - С. 5-82.
18. Закон України про боротьбу з корупцією // Відом. Верховної Ради України. - 1995. - № 34.
19. *Кальман О.Г.* Взаємозв'язок організованої злочинності та корупції у сфері економіки // Вісн. Акад. прав. наук України. - 1997. - № 4 (11). - С. 6-12.
20. Закон України про державну службу // www.rada.gov.ua
21. *Фісун О.А.* Політичний режим України у порівняльному аспекті // Стратег. пріоритети. - 2008. - № 1(6). - С. 5-15.
22. *Гошовська В.* Соціальна домінанта національної безпеки: актуальні проблеми. - К.: Корпорація, 2004. - С. 16-58.
23. Державно-регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети: Монографія / За ред. З.С.Варналія. - К.: НІСД, 2007. - С. 25-40.
24. Управління діяльністю соціальних служб: метод. посібник [авт. кол. : Н. Гусак, Н. Кабаченко, В. Назарук, К. Савчук, О. Савчук, Л. Скоропада, Л. Чорній] / упорядн.-заг. ред. О. Іванова, Н. Гусак ; ПРООН в Україні, Проект «Підтримка реформи соціального сектору в Україні». – К. : К.І.С., 2013. – 178 с.
25. Шахрай В.М. Технології соціальної роботи. [Навчальний посібник]. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 464 с.